

Posudek na bakalářskou esej

Tereza Ševčíková, Tři etapy vývoje časopisu Vlasta. Reflexe společensko-politické situace. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií, Praha 2013, 77 stran textu + fotografická příloha (78-81).

Autorka předkládané bakalářské eseje zvolila specifické téma, obecně vliv médií na společnost a konkrétně reflexi společensko-politické situace na stránkách ženského časopisu Vlasta, a to ve třech z hlediska tohoto společensko-politického vývoje zlomových časových obdobích. Volbu tématu významnou měrou sama iniciovala a při nesnadné a časově velice náročné práci s tiskem prokázala nejen osobní pracovní zaujetí, ale i značnou dávku píle.

Svoji bakalářskou esej koncipovala Tereza Ševčíková kromě úvodu a závěru do dvou základních a rozsahem vyvážených bloků, a to části tzv. teoretické (kapitola druhá – s. 3-32) a části analytické (kapitola třetí – s. 31-71). Jako základní úkol si autorka vytkla „zmapovat zda, případně jakým způsobem se v tomto specificky ženském periodiku (tj. ve Vlastě) odrážela dobová společensko-politická situace v různých časových etapách“. Zvolila si přitom tři určitým způsobem zlomová období, a to 1. počátky časopisu Vlasta se specifickým zaměřením na roky 1948 a 1953, 2. období let 1968-1969 a 3. první roky po změně společensko-politické situace v souvislosti s událostmi roku 1989. V logice tohoto plánu se v prvním bloku své práce postupně zabývala jednotlivými vytýčenými časovými etapami. Pozornost soustředila jednak obecně na společensko-politickou situaci v konkrétních letech a jednak na roli tisku a cenzury ve zkoumaném období. V neposlední řadě se pak zabývala samotným časopisem Vlasta ve vymezených časových úsecích.

Ve druhém analytickém bloku své práce se autorka zaměřila již na vlastní výzkum. Nejprve nastínila metodologický přístup k řešení vytýčeného úkolu. Zvolila kvalitativní výzkumnou strategii, konkrétně kvalitativní obsahovou analýzu. Zmínila i výzkumné problémy „technického rázu“, které její výzkumnou základnu značně rozšířily. Původně plánovaný vzorek úvodníků, které se nevyskytovaly ve všech číslech vybraných ročníků, bylo nutné změnit na „veškeré články na úvodních i jiných stranách zabývající se, případně reagující na aktuální společensko-politické dění v Československu“. V další části (a tu je třeba označit jako stěžejní pasáž celého textu) bakalářské eseje se Tereza Ševčíková v rámci analýzy soustředila na reflexi společensko-politické situace na stránkách časopisu Vlasta v oněch třech časových úsecích. V závěru pak autorka shrnula výsledky, k nimž na základě analýzy rozsáhlého souboru dat dospěla. V této souvislosti je třeba vyzdvihnout z jednotlivých dílčích závěrů zjištění, že řada závažných společensko-politických událostí z let, kterými se autorka zabývala, se na stránkách Vlasty neobjevila vůbec.

Nedílnou součástí bakalářské eseje Terezy Ševčíkové je seznam v textu uváděných zkratk, seznam použité literatury, přehled internetových zdrojů a také funkční obrazová příloha.

Autorka předložené bakalářské eseje přistoupila k úkolu, který si vytýčila, iniciativně, ale zároveň i velmi zodpovědně, a to především v tom smyslu, že pracovnímu sběru dat

věnovala značný časový prostor. Při samotné analýze velkého množství výzkumem shromážděných dat a s blížícím se termínem odevzdání eseje se při finalizaci textu částečně odrazil nedostatek času. Ve věcné rovině se tato situace projevila v určité „mechaničnosti“ provedené analýzy, po formální stránce pak ve zbytečných chybách (srv. např. s.28), ke kterým by při dostatku času při závěrečné fázi jistě nedošlo.

Souhrnně je však -bez ohledu na uvedené připomínky- třeba konstatovat, že autorka splnila úkol, který si vytýčila. Prokázala, že si dovede zformulovat přiměřený výzkumný cíl, že je schopna k jeho řešení shromáždit odpovídající data a na základě jejich analýzy dospět ve vztahu ke konkrétním datům k odpovídajícím závěrům. Její práce odpovídá požadavkům, které jsou na tento typ závěrečných studentských prací kladeny. Doporučuji proto bakalářskou esej Terezy Ševčíkové k obhajovacímu řízení a navrhuji hodnocení velmi dobře.

2. září 2013

Miloslava Turková